

ด่วนที่สุด
ที่ อก ๐๓๐๕/ก.ด/๔๗๙๖

กระทรวงอุตสาหกรรม
ถนนพหลโยธิน ๒๖ แขวงราชเทวี
กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

๓) กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง มาตรการการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกนำเข้าจากต่างประเทศ

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

๒. สำเนาประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง ชั้ลลอการพิจารณานำเข้ามาในราชอาณาจักร
ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วย กระทรวงอุตสาหกรรมขอเสนอเรื่อง มาตรการการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกนำเข้าจากต่างประเทศ มาเพื่อคณะกรรมการรัฐมนตรีทราบ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด ชาตุครุพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

จากเหตุการณ์เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ กระทรวงอุตสาหกรรมและคณะกรรมการผู้แทนจากหน่วยงานอื่น ได้ตรวจสอบพบว่ามีการลักลอบทำลายและคัดแยกแหงงจรอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งนำเข้าชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและเศษอิเล็กทรอนิกส์ (E-Waste) โดยไม่ได้รับใบอนุญาตนำเข้าติดต่ออันตราย (วอ.๑) ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา และตรวจสอบขยายผลต่อเนื่องไปยังจังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดชลบุรี จังหวัดปทุมธานี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดนครปฐม และนิคมอุตสาหกรรมลาดกระบัง

๑.๒ มติคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี -

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการดังนี้

๑.๓.๑ ตรวจสอบโรงงานที่มีการจัดการเกี่ยวกับชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและเศษอิเล็กทรอนิกส์ (E-Waste) เสร็จสิ้นแล้วทั่วประเทศ จำนวน ๑๘๘ โรงงาน เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ พบการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๓๔ โรงงาน และพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๖ โรงงาน

๑.๓.๒ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้ตรวจสอบผู้นำเข้าขึ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและเศษอิเล็กทรอนิกส์ (E-Waste) ทั้งหมด จำนวน ๗ ราย ซึ่งมีการนำเข้าปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ปริมาณรวม ๕๓,๒๙๑ ตัน และปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ปริมาณรวม ๓๗,๔๐๖ ตัน พบร่วมกับบัญชีตามเงื่อนไขแบบท้ายประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้นำของเสียเคมีภัตตุ (CHEMICAL WASTES) ที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๓๘ จึงมีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนำเข้าวัตถุอันตราย (ว.อ.) เป็นระยะเวลา ๑ ปี ตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๕ ราย และใบอนุญาตนำเข้าวัตถุอันตรายสิ้นอายุ จำนวน ๑ ราย และไม่พบการกระทำการผิด จำนวน ๑ ราย

ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีการตรวจสอบโรงงานผลิต พลังงานไฟฟ้าอย่างโดยย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ลำดับที่ ๘๙ จำนวน ๑๗ โรงงาน พบรการกระทำการผิดตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๒ โรงงาน และได้มีการตรวจสอบโรงงานผลิตก้าช ซึ่งมิใช่ก้าชธรรมชาติ ส่งหรือจำหน่ายก้าช ลำดับที่ ๘๙ จำนวน ๔ โรงงาน พบรการกระทำการผิดตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑ โรงงาน

๑.๓.๓ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีแผนการตรวจสอบโรงงานปรับคุณภาพของเสีย รวมลำดับที่ ๑๐๑ โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการคัดแยกหรือฝังกลบสิ่งปฏิกูล หรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่มีลักษณะและคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ใน กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ลำดับที่ ๑๐๕ และโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการนำผลิตภัณฑ์ อุตสาหกรรมที่ไม่ใช้แล้วหรือของเสียจากโรงงานมาผลิตเป็นวัตถุดิบหรือผลิตภัณฑ์ใหม่โดยผ่านกรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม ลำดับที่ ๑๐๖ ทั่วประเทศ จำนวน ๒,๒๖๕ โรงงาน ให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๑) ตรวจสอบแล้ว จำนวน ๔๑ โรงงาน พบรการกระทำการผิดตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๗ โรงงาน และพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ จำนวน ๑๙ โรงงาน

๑.๓.๔ วันที่ ๑๑ – ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปประจำที่สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง ตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง กรมโรงงานอุตสาหกรรมกับกรมศุลกากร เพื่อตรวจสอบตู้สินค้าในช่วงเวลาดังกล่าว ผลการตรวจสอบพบว่า มีการนำเข้าเศษสายไฟและขอบแผงวงจรอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๒ บริษัท ปรากฏว่านำเข้าถูกต้องทั้ง ๒ บริษัท หลังจากนั้นจากการตรวจสอบต่อเนื่องพบว่ามีการนำเข้าสินค้าประเภทอื่นๆ ดังต่อไปนี้

(๑) เศษพลาสติกใช้แล้ว (Plastics Scrap) ที่ไม่เป็นไปตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการอนุญาตนำเศษ เศษตัด และของที่ใช้ไม่ได้ซึ่งเป็นพลาสติกไม่ว่าใช้แล้วหรือไม่ก็ตามเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) สินค้าที่ไม่ใช้แล้วประเภทอื่นๆ ได้แก่

(๒.๑) เศษโลหะ (Metals Scrap) ที่มีวัสดุอื่นหรือวัตถุอันตรายปะปนเกินเกณฑ์ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมแจ้งกรมศุลกากรตามหนังสือกรมโรงงานอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ออก ๐๓๐๙/(ส.๓) ๑๗๗๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘

(๒.๒) แบตเตอรี่ใช้แล้วชนิดต่างๆ

(๒.๓) อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าใช้แล้ว (Used Electrical/Electronic Equipment for Dismantling and Recycle) ที่จะนำมาถอดแยก เช่น มอเตอร์ มิเตอร์ หม้อแปลง เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ซึ่งมีใช้สินค้าควบคุมการนำเข้า แต่มีขั้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและเศษอิเล็กทรอนิกส์ (E-Waste) ประปนาด้วย

(๓) อุปกรณ์/เครื่องใช้ไฟฟ้าใช้แล้วมือสอง (Used Electrical/Electronic Equipment for Refurbishment and Direct Reuse) วัตถุประสงค์เพื่อนำมาซ่อมแซม/ดัดแปลง/ปรับปรุง แล้วส่งออก/ใช้ในประเทศไทย ตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เกณฑ์ในการอนุญาตให้นำเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙ ยังไม่พบรการสำแดงเท็จแต่อย่างใด

๑.๓.๕ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ออกประกาศ เรื่อง ชลօการพิจารณานำเข้ามาในราชอาณาจักร ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๑ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ชลօการพิจารณาอนุญาตน้ำเสษ เศษตัด และของที่ใช้ไม่ได้ซึ่งเป็นพลาสติกที่ผ่าน การใช้งานแล้ว (Plastics Scrap) ขั้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (E-Waste) ลำดับที่ ๒.๑๙ ตามบัญชี ๕.๒ และเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว หรืออุปกรณ์/เครื่องใช้ไฟฟ้าใช้แล้วมือ ส่อง (Used Electrical/Electronic Equipment for Refurbishment and Direct Reuse) ตามบัญชี ๕.๓ ของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุ อันตราย เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวจนกว่าคณะกรรมการเพื่อบูรณาการการจัดการขยะ อิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าจากต่างประเทศมาเป็นวัตถุดีบสำหรับการผลิตในโรงงานอย่างเป็นระบบ จะได้มีแนวทาง หรือนโยบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณารูปนตรี

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อเป็นการสมควรจึงขอเสนอมาตรการ การจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกนำเข้าจากต่างประเทศ มาเพื่อคณารูปนตรีทราบ เพื่อให้มี การกำหนดแหล่งกำเนิดของวัตถุดีบที่จะนำมาใช้หรือผลิตในโรงงาน รวมทั้งให้เกิดการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเพื่อเป็นการสนับสนุนการใช้ทรัพยากรถอยู่ในประเทศไทยอย่าง คุ้มค่าและให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและความปลอดภัยของประเทศไทยและของ สาธารณชน ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาข้างต้น จกว่าคณารูปนตรีการเพื่อบูรณาการการจัดการ ขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าจากต่างประเทศอย่างเป็นระบบ จะได้มีแนวทางหรือนโยบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ ซึ่งเป็น มาตรการระยะสั้น จึงจำเป็นต้องขอรับนโยบายของรัฐบาล เพื่อกระทรวงอุตสาหกรรมจะได้ดำเนินการเพื่อลด ผลกระทบและป้องกันความเสียหายต่อผู้ประกอบการ และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพในระยะต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

๓.๑ เป็นนโยบายของรัฐบาลที่จะเร่งรัดการแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าขั้นส่วนอุปกรณ์ ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (E-Waste) ซึ่งเป็นประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสาธารณชน

๓.๒ เพื่อเป็นการระงับการนำเข้าขึ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (ไม่รวมเศษจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้า) ที่มีส่วนประกอบ ซึ่งได้แก่ ตัวเก็บประจุไฟฟ้า และแบตเตอรี่อื่นๆ สถาบัตtementที่มีproto เป็นองค์ประกอบในการทำงาน เศษแก้วจากหลอดรังสีแค็ทode และแอคติวีเต็กลาสอื่นๆ ตัวเก็บประจุไฟฟ้าที่มีสารพีซีบี หรือที่ปนเปื้อนด้วยแคนเดเมียม proto ตะกั่ว โพลีคลอริโนทเต็ดไบฟีนิล หรือชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (E-Waste) อย่างมีถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอมาตราการการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกนำเข้าจากต่างประเทศ และจะนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อบูรณาการการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่นำเข้าจากต่างประเทศมาเป็นวัตถุคุณสมบัติการผลิตในโรงงานอย่างเป็นระบบเพื่อพิจารณา ดังนี้

๔.๑ ชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและเศษอิเล็กทรอนิกส์ (E-Waste)

กระทรวงอุตสาหกรรม เห็นควรนำมาตร้า ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง กำหนดแหล่งกำเนิดของวัตถุคุณสมบัติที่จะนำมาใช้หรือผลิตในโรงงาน พ.ศ. ... เพื่อห้ามโรงงานใช้วัตถุคุณสมบัติที่เป็นชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและเศษอิเล็กทรอนิกส์ (E-Waste) จากต่างประเทศมาใช้หรือผลิตในโรงงาน

ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมจะร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการส่งเสริมการรีไซเคิลชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและเศษอิเล็กทรอนิกส์ (E-Waste) จากแหล่งชุมชน

๔.๒ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว หรืออุปกรณ์/เครื่องใช้ไฟฟ้าใช้แล้วมือสอง (Used Electrical/Electronic Equipment for Refurbishment and Direct Reuse) ยังคงอนุญาตต่อไป ให้เป็นไปตามประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้นำเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

๔.๓ เศษพลาสติกใช้แล้ว (Plastics Scrap) อนุญาตเฉพาะพลาสติกที่สะอาดและห้ามล้างโดยเป็นไปตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการอนุญาตนำเศษ เศษตัด และของที่ใช้มีได้ซึ่งเป็นพลาสติกไม่ว่าใช้แล้วหรือไม่ก็ตามเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยจำกัดปริมาณการนำเข้า (Quota) เท่าที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับอุตสาหกรรมรีไซเคิลพลาสติกที่ใช้แล้ว และจะ “ลดและยกเลิกการนำเข้า” (Phase Out) โดยจำกัดปริมาณให้ลดลงตามลำดับในระยะเวลา ๒ ปี และกระทรวงอุตสาหกรรมจะร่วมมือกับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นหน่วยงานหลัก ส่งเสริมการรีไซเคิลพลาสติกใช้แล้ว (Plastics Scrap) จากแหล่งชุมชน

๔.๔ สินค้าที่ไม่ใช้แล้วอื่นๆ

(๑) เศษโลหะ (Metals Scrap) ที่มีวัสดุอื่นหรือวัตถุอันตรายปะปนเกินเกณฑ์ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมแจ้งกรมศุลกากรตามหนังสือกรมโรงงานอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๓๐๙/(ส.๓) ๑๗๗๓๘ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๘ โดยกระทรวงอุตสาหกรรมจะให้ความร่วมมือกับกรมศุลกากร ตรวจสอบสินค้าให้เป็นไปตามเกณฑ์ฯ อย่างเข้มงวด

(๒) แบตเตอรี่ใช้แล้ว ซึ่งมีการห้ามน้ำเข้าแบตเตอรี่ชนิดตะกั่วกรด โดยมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๓๖ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ เห็นควรยังคงดำเนินการตามมติเดิมต่อไป

/๓) อุปกรณ์...

(๓) อุปกรณ์และเครื่องใช้ไฟฟ้าใช้แล้วที่จะนำมารอดแยกเพื่อนำมาโลหะกลับมาใช้ (Used Electrical/Electronic Equipment for Dismantling and Recycle) เช่น มอเตอร์ มิเตอร์ หม้อ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ฯลฯ เห็นควรห้ามนำเข้า โดยมอบหมายให้กระทรวงพาณิชย์ประกาศห้ามตามพระราชบัญญัติ การส่งออกไปนอกและนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๗๒ ส่วนกระทรวงอุตสาหกรรมจะได้ประกาศห้ามใช้เป็นวัตถุดีบสำหรับโรงงานภายในประเทศไทย ตามมาตรา ๓๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ อีกทางหนึ่ง

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะกรรมการรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ - ไม่มี -

๖ ผลกระทบ

หากมีการห้ามโรงงานตามประเภทหรือชนิดของโรงงานในบัญชีห้ายกภูธร ห้าม (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้ชื่อส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและ อิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (ไม่รวมเศษจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้า) ที่มีส่วนประกอบ ซึ่งได้แก่ ตัวเก็บประจุไฟฟ้า และ แบตเตอรี่อื่น ๆ สิทธิ์ที่มีครอบเป็นองค์ประกอบในการทำงาน เศษแก้วจากหลอดรังสีแคโทด และแอกติติเด็คลาส อื่น ๆ ตัวเก็บประจุไฟฟ้าที่มีสารพิชีปี หรือที่ปนเปื้อนด้วยแคนเดเมียม prototh ตะกั่ว โพลีคลอริโนเฟต์ใบฟินิล ซึ่งเป็นของเสียเคมีวัตถุ ลำดับที่ ๒.๑๙ ตามบัญชี ๔.๒ ของประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อ วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๙ ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย หรือชื่อส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (E-Waste) ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศมาเป็นวัตถุดีบสำหรับการผลิตในโรงงาน จะมีผลกระทบด้านต่างๆ ดังนี้

๖.๑ ผลกระทบต่อสภาวะทางเศรษฐกิจ

โรงงานผู้นำเข้าที่ต้องพึงพาวัตถุดีบที่นำเข้าจากต่างประเทศ ประมาณปีละ ๔๐,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐ ตัน จะต้องเลิกประกอบกิจการ เนื่องจากขาดแคลนวัตถุดีบ โดยชื่อส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (E-Waste) ที่เกิดจากโรงงานภายในประเทศไทย มีปริมาณเพียงประมาณปีละ ๗,๕๐๐ ตัน หากใช้วัตถุดีบภายในประเทศไทยจะต้องจัดหาจากแหล่งชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ผู้รับดำเนินการคัดแยกขยายชุมชนส่วนนี้ ไม่มีการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องตามกฎหมายและหลักวิชาการ เช่น กรณีอำเภอช่องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่รับดำเนินการคัดแยกชื่นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์จากชุมชนในประเทศไทย ประมาณ ๒๗๕ ตันต่อเดือน จนเกิดการปนเปื้อนของสารพิษสู่อากาศ ดิน และแหล่งน้ำ อีกทั้งการดำเนินการดังกล่าวข้างต้นมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเป็นวงกว้างในพื้นที่จังหวัดอื่นๆ ด้วย

นอกจากผลกระทบโดยตรงต่อโรงงานผู้นำเข้าแล้ว ยังมีผลกระทบทางอ้อม ต่อห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง เช่น การส่งสินค้า การจ้างงาน เป็นต้น

๖.๒ ผลกระทบต่อสภาวะทางสังคม

การเสนอห้ามน้ำเข้าชื่อส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (E-Waste) เป็นการส่งเสริมให้มีการเรียกคืนซากชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์หรือเศษ (E-Waste) ภายในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องว่าสามารถจัดการ ปัญหาต่างๆ ได้อย่างเต็มขั้ด ทันท่วงที

๖.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ภาระการจัดการของเสียสุดท้ายโดยรวมของประเทศไทยลดลง เนื่องจากของเสียสุดท้าย ที่ไม่สามารถรีไซเคิลได้ จะถูกกำจัดภายในประเทศไทย

/๗. ค่าใช้จ่าย...

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

- ไม่มี -

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มี -

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะกรรมการรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๙.๑ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๓๒ บัญญัติว่า “เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ความมั่นคง ความปลอดภัยของประเทศหรือของสาธารณชน ให้รัฐมนตรี โดยอนุมัติคณะกรรมการรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๑๖ฯ

๑๖ฯ

(๒) กำหนดชนิด คุณภาพ อัตราส่วนของวัตถุดิบ แหล่งกำเนิดของวัตถุดิบ หรือปัจจัย หรือชนิดของพลังงานที่จะนำมาใช้หรือผลิตในโรงงาน

๑๖ฯ

๑๖ฯ

๙.๒ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในกฎกระทรวงดังกล่าวให้กำหนดกรณีที่พึงอนุญาตได้และกรณีที่จะอนุญาตไม่ได้ไว้ให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้ เว้นแต่กรณีจำเป็นที่ไม่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้าและให้กำหนดระยะเวลาสำหรับการพิจารณาอนุญาตให้ชัดเจนด้วย”

๙.๓ กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๓ ข้อ ๑๗ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีเหตุอันควร พนักงานเข้าหน้าที่จะใช้คุลพินิจในการอนุญาตหรือ กำหนดเงื่อนไขอย่างใด เพื่อประโยชน์ในการควบคุมวัตถุอันตรายและป้องกันอันตรายอันจะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อมก็ได้”

๙.๔ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้นำของเสียเคมีวัตถุ (CHEMICAL WASTES) ที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๘

๙.๕ ประกาศกรมโรงงานอุตสาหกรรม เรื่อง เงื่อนไขในการอนุญาตให้นำเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้วที่เป็นวัตถุอันตรายเข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

๙.๖ บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย แบบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญชี ๕.๒ ของเสียเคมีวัตถุ (Chemical Wastes) ข้อ ๒.๑๙ ขึ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและเศษอิเล็กทรอนิกส์ (ไม่รวมเศษจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้า) ที่มีส่วนประกอบ ซึ่งได้แก่ ตัวเก็บประจุไฟฟ้า และแบตเตอรี่อื่นๆ สวิทช์ที่มีปอร์ทเป็นองค์ประกอบในการทำงาน เศษแก้วจากหลอดรังสีแคโรไนท์ และแยกตัวเด็กลาส อื่นๆ ตัวเก็บประจุไฟฟ้าที่มีสารพิชีปี หรือที่ป่นเป็นผงด้วยแคดเมียม proto ตะกั่ว โพลีคลอริโนเฟต์ดีบีฟินิล

๙.๗ บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย แบบท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๕๖ บัญชี ๕.๓ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้แล้ว (used electrical and electronic appliance)

๙.๘ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง หลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ เกี่ยวกับการอนุญาตน้ำเชื้อ เชษตัด และของที่ใช้ไม่ได้ซึ่งเป็นพลาสติกไม่ว่าใช้แล้วหรือไม้ก็ตามเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๕๑

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบมาตรการการจัดการขยะ
อิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกน้ำเข้าจากต่างประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นายอุตตม สุวนายิน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมโรงงานอุตสาหกรรม
กองบริการจัดการภักดิ์อุตสาหกรรม
โทร. ๐ ๒๖๐๒ ๔๙๙๕
โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๔๐๐๓
E-mail : iwmb@diw.go.th